

Αρ. Φακ.: Α/Π 11.17.001.72/2012

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Καταγγελία χρήσης προσωπικών δεδομένων που λήφθηκαν κατά τη διαδικασία εξέτασης ποινικής υπόθεσης και στη διαδικασία εξέτασης πειθαρχικής υπόθεσης εναντίον Αστυφύλακα

Η κα Π., Δικηγόρος, με επιστολή της με ημερομηνία 15/11/2012 υπέβαλε καταγγελία στο Γραφείο μας, σχετικά με το πιο πάνω θέμα. Σύμφωνα με την καταγγελία, ο Υπαστυνόμος που εξετάζει την πειθαρχική υπόθεση κατάθεσε στην πειθαρχική επιτροπή αντίγραφα καταθέσεων που λήφθηκαν στα πλαίσια της ποινικής υπόθεσης και η κα Π. ζήτησε να εξετάσουμε παραβίαση προσωπικών δεδομένων του πελάτη της.

2. Με επιστολή μας με Αρ. Φακ.: Α/Π 11.17.001.72/2012 και ημερομηνία 21.11.2012 ζητήσαμε τα σχόλια/απόψεις/θέσεις του Αρχηγού Αστυνομίας, τα οποία μας υποβλήθηκαν με την απαντητική επιστολή με Αρ. Φακ.: 11.17.001.005 και ημερομηνία 20.12.2012, με συνημμένη την επιστολή του Υπεύθυνου Γραφείου Εισαγγελίας του Αρχηγείου Αστυνομίας με ημερομηνία 19.12.2012, στην οποία αναφέρει ότι (α) καμία κατάθεση που λήφθηκε από τον εν λόγω Αστυνομικό στα πλαίσια της ποινικής διερεύνησης δεν κατατέθηκε μέχρι σήμερα στην πειθαρχική διαδικασία (β) η πειθαρχική διαδικασία αποτελεί μία οιονεί ποινική διαδικασία και οποιαδήποτε μεταγενέστερη επεξεργασία δεδομένων που λήφθηκαν σε ποινική διαδικασία για τη χρήση του μαρτυρικού υλικού σε πειθαρχική διαδικασία δεν είναι ασυμβίβαστη με τον αρχικό σκοπό της συλλογής των δεδομένων, και (γ) η κατάθεση που λήφθηκε από μέλος της Αστυνομίας κατά τη διερεύνηση ποινικής υπόθεσης δύναται να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πειθαρχικής διαδικασίας σύμφωνα με τον Κανονισμό 10 των περί Αστυνομίας (Πειθαρχικών) Κανονισμών Κ.Δ.Π. 53/1989.

Περαιτέρω ο Αρχηγός Αστυνομίας με επιστολή του με Αρ. Φακ. ΤΑΕ/30/2(XV) και ημερομηνία 26.3.2013 τοποθετείται ότι (α) η μεταγενέστερη επεξεργασία των δεδομένων, στην προκειμένη περίπτωση η χρησιμοποίηση στην πειθαρχική διαδικασία αντιγράφων καταθέσεων που λήφθηκαν για σκοπούς ποινικής διαδικασίας, δεν είναι ασυμβίβαστη με τους σκοπούς για τους οποίους λαμβάνονται, αφού όπως έχει πάγια νομολογηθεί, η πειθαρχική διαδικασία αποτελεί μια οιονεί ποινική διαδικασία και κατ' επέκταση, η οποιαδήποτε μεταγενέστερη επεξεργασία, με τη χρησιμοποίηση στην πειθαρχική διαδικασία μαρτυρικού υλικού που λήφθηκε σε ποινική διαδικασία, δεν είναι ασυμβίβαστη προς το σκοπό για τον οποίο το εν λόγω μαρτυρικό υλικό έχει εξασφαλιστεί, (β) η πειθαρχική διαδικασία στο σύνολο της αποτελεί εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπύπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως ακριβώς και η ποινική διαδικασία (Νικολάου ν. Δημοκρατίας (1992) 3 Α.Α.Δ. 3959 και βιβλιογραφία του Διοικητικού Δικαίου βλ. Τάχος (1993) και Ευαγγέλου (1991)) και επομένως η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, και (γ) σύμφωνα με το άρθρο 5(3) της Ποινικής Δικονομίας (Κεφ. 155), κάθε κατάθεση, ως έγγραφο, που λαμβάνεται, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μαρτυρία μόνο εναντίον εκείνου που την κάμνει και όχι εναντίον οποιουδήποτε άλλου προσώπου. Οι μαρτυρικές καταθέσεις που λαμβάνονται έχουν ως κύριο

στόχο να γνωρίζουν οι διωκτικές αρχές τι γνωρίζει κάθε μάρτυρας και τι θα καταθέσει ζωντανά ενώπιον των ποινικών ή/και άλλων δικαστηρίων. Για να γίνει αποδεκτό το περιεχόμενο μιας κατάθεσης, πρέπει εκείνος που την έδωσε να παρουσιαστεί στο Δικαστήριο, να ορκιστεί και να καταθέσει ζωντανά τα όσα γνωρίζει.

3. Με επιστολές μας με Αρ. Φακ.: Α/Π 11.17.001.72/2012 και ημερομηνίες 2.1.2013, 1.2.2013 και 12.2.2013 ζητήσαμε διευκρινίσεις και σχόλια από τη δικηγόρο κα Π. και λάβαμε απαντητικές επιστολές της με ημερομηνίες 31.1.2013, 8.2.2013, 26.2.2013 και 30.4.2013.

Στην επιστολή της με ημερομηνία 30.4.2013 η κυρία Π. απορρίπτει τη θέση ότι η μεταγενέστερη επεξεργασία των δεδομένων που λήφθηκαν για σκοπούς ποινικής διαδικασίας για χρήση τους σε μεταγενέστερη πειθαρχική διαδικασία επιτρέπεται, αφού θεωρεί ανεξάρτητες τη μία διαδικασία από την άλλη, ενώ επιπλέον θέτει ζήτημα προστασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων αφού στην ερμηνεία του όρου στο άρθρο 2 του Νόμου περιλαμβάνονται και τα δεδομένα που είναι σχετικά με ποινικές δίωξεις και καταδίκες.

4.1. Σύμφωνα με την ερμηνεία του όρου «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» και του όρου «αποδέκτης» που δίδονται στο άρθρο 2 των περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμων του 2001 μέχρι 2012 (Ν. 138(Ι)/2001 όπως τροποποιήθηκε με τους Ν. 37(Ι)/2003 και Ν. 105(Ι)/2012, στο εξής «ο Νόμος»):

««δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» ή «δεδομένα» σημαίνει κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε υποκείμενο των δεδομένων που βρίσκεται εν ζωή.».

« «αποδέκτης» σημαίνει το πρόσωπο στο οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι. Δε θεωρούνται αποδέκτες οι αρχές στις οποίες ενδέχεται να ανακοινωθούν δεδομένα στα πλαίσια διεξαγωγής συγκεκριμένης έρευνας.».

4.2. Στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου εμπίπτει η μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν τα δεδομένα περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο, δηλαδή σε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων τα οποία είναι προσιτά με βάση συγκεκριμένα κριτήρια (άρθρο 3 του Νόμου).

4.3. Σύμφωνα με τις Αρχές της Νομιμότητας, του Σκοπού και της Αναλογικότητας που θέτει το άρθρο 4(1)(β)(γ) του Νόμου:

«4.-(1) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα-

(α) Υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία·

(β) συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς:

.....
Νοείται έτι περαιτέρω ότι η μεταγενέστερη επεξεργασία δεδομένων για σκοπούς των αναγκών της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή της άμυνας της Δημοκρατίας ή της δημόσιας ασφάλειας ή της διερεύνησης, διακρίβωσης και δίωξης ποινικών

αδικημάτων δε θεωρείται ασυμβίβαστη με τους σκοπούς για τους οποίους έχουν αρχικά συλλεχθεί τα δεδομένα·

(γ) είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας:».

Χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει στο άρθρο του περιοδικού «BNA International World Data Protection Report», Τόμος 10, Αριθμός 5, σελίδες 5 – 11, στο οποίο σχολιάζεται Απόφαση (the Janssen-Gilag case) του Γαλλικού Court of Appeals of Versailles ημερομηνίας 19.2.2010, που εξέτασε το ζήτημα εφαρμογής της Γαλλικής Νομοθεσίας για την Προστασία των Δεδομένων στη Γαλλική Αρχή Ανταγωνισμού και κατά πόσο δημόσιες έρευνες πρέπει να περιορίζονται στα όρια που θέτει η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων. Στην εν λόγω απόφαση κρίθηκε ότι η Αρχή της Νομιμότητας και η Αρχή της Αναλογικότητας που καθιερώνονται ως αρχές για την προστασία των προσωπικών δεδομένων εφαρμόζεται ακόμα και στην περίπτωση της Γαλλικής Αρχής του Ανταγωνισμού που έχει ισχυρές εξουσίες διερεύνησης και αυτές οι εξουσίες της πρέπει να ισοζυγίζονται με τα βασικά δικαιώματα που κατοχυρώνονται για τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.4. Βάσει των διατάξεων του άρθρου 5 (1)(2) του Νόμου:

«5.-(1) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του.

(2) Επεξεργασία δεδομένων επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν-

- (α) Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από νόμο ή Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει νόμου ή Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- (β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι το υποκείμενο των δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου των δεδομένων, πριν από τη σύναψη σύμβασης·
- (γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων·
- (δ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και έχει ανατεθεί είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα·
- (ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων.».

4.5. Για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων το άρθρο 6 του Νόμου προνοεί ότι:

«6.-(1) Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

(2) Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) Το υποκείμενο των δεδομένων έδωσε τη ρητή συγκατάθεσή του, εκτός αν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί παράνομα ή αντίκειται στα χρηστά ήθη ή ειδικός νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση,
- (β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη προκειμένου να είναι σε θέση ο υπεύθυνος επεξεργασίας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του ή να εκτελέσει τα καθήκοντά του στον τομέα του εργατικού δικαίου και έχει παρασχεθεί για το σκοπό αυτό η άδεια του Επιτρόπου,
- (γ) η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου προσώπου, αν το υποκείμενο των δεδομένων τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του,
- (δ) η επεξεργασία πραγματοποιείται από ίδρυμα, σωματείο ή οποιοδήποτε άλλο μη κερδοσκοπικό οργανισμό που έχει πολιτικούς, φιλοσοφικούς, θρησκευτικούς ή συνδικαλιστικούς σκοπούς, και αφορά μόνο τα μέλη του και τέτοια άλλα πρόσωπα με τα οποία το εν λόγω σωματείο, ίδρυμα ή οργανισμός διατηρεί λόγω των σκοπών του, δεσμούς. Τα δεδομένα αυτά μπορεί να ανακοινωθούν σε τρίτους μόνο αν το υποκείμενο των δεδομένων δώσει τη συγκατάθεσή του,
- (ε) η επεξεργασία αφορά αποκλειστικά δεδομένα τα οποία το υποκείμενο των δεδομένων δημοσιοποιεί ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση ή άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου,
- (στ) η επεξεργασία αφορά θέματα ιατρικών δεδομένων και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας,
- (ζ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εξυπηρέτηση εθνικών αναγκών ή αναγκών της εθνικής ασφάλειας, καθώς επίσης και για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και εκτελείται από υπηρεσία της Δημοκρατίας ή Οργανισμό ή Ίδρυμα που εξουσιοδοτείται για το σκοπό αυτό από

- υπηρεσία της Δημοκρατίας και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες, μέτρα ασφάλειας και διερεύνηση μαζικών καταστροφών,
- (η) η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για στατιστικούς, ερευνητικούς, επιστημονικούς και ιστορικούς σκοπούς εφόσον, σύμφωνα με απόφαση του Επιτρόπου, κρίνεται ότι συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, υπό τον όρο ότι λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των υποκειμένων των δεδομένων,
 - (θ) η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής,
 - (ι) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας και χορήγησης κοινωνικών παροχών.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται ύστερα από εισήγηση του Επιτρόπου, να εκδίδει κανονισμούς που να προβλέπουν για επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων για περιπτώσεις άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο εδάφιο (2) όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος.».

5. Παραθέτω αποσπάσματα από τους περί Αστυνομίας (Πειθαρχικούς) Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 53/1989 και Κ.Δ.Π. 215/04):

«9(6) Ο Ερευνών Αξιωματικός, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, έχει εξουσία να λαμβάνει γραπτές καταθέσεις από οποιοδήποτε πρόσωπο, που δυνατό να γνωρίζει οτιδήποτε για τα γεγονότα της υπόθεσης. Για το σκοπό αυτό ακολουθείται, κατά το δυνατό, ο τρόπος λήψης καταθέσεων που ακολουθείται σε ποινικές υποθέσεις.».

«10. Ο Ερευνών Αξιωματικός, το ταχύτερο δυνατόν, θα πληροφορεί γραπτώς το μέλος της Αστυνομίας για την αναφορά που υποβλήθηκε ή τον ισχυρισμό που προβλήθηκε και θα του επιδίδει ειδοποίηση σύμφωνα με το έντυπο που φαίνεται στο Δεύτερο Πίνακα των παρόντων Κανονισμών και θα πληροφορεί το μέλος αυτό ότι δεν είναι υποχρεωμένο να πει οτιδήποτε αναφορικά με την υπόθεση, αλλά ότι μπορεί, αν το επιθυμεί, να δώσει γραπτή ή προφορική κατάθεση στον Ερευνώντα Αξιωματικό αναφορικά με την υπόθεση, προειδοποιώντας τον ότι η εν λόγω κατάθεση είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε μελλοντική πειθαρχική διαδικασία:

Νοείται ότι οποιαδήποτε κατάθεση που λήφθηκε προηγουμένως από το μέλος της Αστυνομίας αναφορικά με τα ίδια γεγονότα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πειθαρχικής διαδικασίας, νοουμένου ότι ο Ερευνών Αξιωματικός παρέχει στο μέλος αυτό την ευκαιρία να προσθέσει, να διορθώσει ή να αφαιρέσει οτιδήποτε με νέα συμπληρωματική κατάθεση του.».

6. Στην παρούσα περίπτωση χρησιμοποιούνται αντίγραφα των καταθέσεων που δόθηκαν στα πλαίσια της ποινικής υπόθεσης στην πειθαρχική υπόθεση. Εξηγήσαμε κατ' επανάληψη στα δύο μέρη ότι οι καταθέσεις δεν είναι προσωπικά δεδομένα, αφού προσωπικά δεδομένα είναι «κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε υποκείμενα των δεδομένων που βρίσκονται εν ζωή», επομένως απλώς ενδέχεται στο περιεχόμενο των καταθέσεων να περιέχονται πληροφορίες που αφορούν άτομα που βρίσκονται στη ζωή και εμπίπτουν στον ορισμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι καταθέσεις των μαρτύρων ενδεχομένως περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα των ίδιων των μαρτύρων και/ή πληροφορίες που αφορούν τον πελάτη της κας Α. Π. και/ή άλλα τρίτα πρόσωπα. Επομένως ακόμα και αν οι μάρτυρες δώσουν τη συγκατάθεση τους, αυτή αφορά τα δικά τους προσωπικά δεδομένα και όχι τρίτων, δηλαδή άλλο είναι η υιοθέτηση της κατάθεσης για σκοπούς της πειθαρχικής διαδικασίας και άλλο η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του. Ενώπιον μου δεν έχουν τεθεί ξεκάθαρα ποια συγκεκριμένα προσωπικά δεδομένα του παραπονούμενου θεωρεί η δικηγόρος του ότι έτυχαν παράνομης επεξεργασίας.

7.1. Ο Κανονισμός 9 αφορά την εξουσία του ερευνών αξιωματικού να λαμβάνει καταθέσεις από οποιοδήποτε πρόσωπο, χωρίς διάκριση σε πολίτες και σε μέλη της Αστυνομίας. Ο Ερευνών Αξιωματικός, κατά τη διεξαγωγή της πειθαρχικής έρευνας, έχει εξουσία να λαμβάνει γραπτές καταθέσεις από οποιοδήποτε πρόσωπο που δυνατό να γνωρίζει οτιδήποτε για τα γεγονότα της υπόθεσης και η τυχόν επεξεργασία προσωπικών δεδομένων κατά τη διεξαγωγή αυτής της διαδικασίας είναι επιτρεπτή για την εκτέλεση του έργου του που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας που του έχει ανατεθεί (άρθρο 5(2)(δ) του Νόμου).

7.2. Ο Κανονισμός 10 αφορά τη λήψη καταθέσεως από μέλος της Αστυνομίας. Η γραπτή πληροφόρηση του μέλους της Αστυνομίας «για την αναφορά που υποβλήθηκε ή τον ισχυρισμό που προβλήθηκε», καθώς και η επίδοση ειδοποίησης στο μέλος της Αστυνομίας, ενισχύει την εντύπωση/άποψη ότι αφορά το υπό πειθαρχική δίωξη μέλος της Αστυνομίας. Επιπρόσθετα η «Ειδοποίηση Καταγγελίας» σύμφωνα με το έντυπο στο Δεύτερο Πίνακα» δεν αφήνει κανένα περιθώριο αμφιβολίας ότι αφορά το μέλος της Αστυνομίας του οποίου εξετάζεται υπόθεση, αφού ρητά περιέχει το λεκτικό ότι «έχει ληφθεί καταγγελία/παράπονο εναντίον σας ότι ...» και αφού εξηγεί ότι δεν είναι υποχρεωμένος ο καταγγελλόμενος να πει οτιδήποτε αναφορικά με την υπόθεση του παρέχει την ευχέρεια να επιλέξει αν το επιθυμεί να δώσει κατάθεση και ακολουθεί δήλωση της επιλογής του την οποία υπογράφει στο σημείο «(Κατηγορούμενος)».

7.3. Το περιεχόμενο της κατάθεσης του υπό πειθαρχική δίωξη προσώπου που δόθηκε στα πλαίσια διερεύνησης ποινικού αδικήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πειθαρχικής διαδικασίας, υπό την προϋπόθεση ότι δίδεται στο πρόσωπο αυτό η ευκαιρία να προσθέσει, να διορθώσει ή να αφαιρέσει οτιδήποτε με νέα συμπληρωματική κατάθεση του. Κατά την καθιερωμένη πρακτική της Αστυνομίας ο εκάστοτε Ερευνών Αξιωματικός θέτει τη μαρτυρία που έδωσε στην ποινική υπόθεση ο μάρτυρας ενώπιον του και λαμβάνει νέα κατάθεση από το μάρτυρα ότι την υιοθετεί (αν την υιοθετεί) για τους σκοπούς της πειθαρχικής υπόθεσης και αυτή τη θεωρεί ως νέα μαρτυρία.

Εξ όσων έχω αντιληφθεί η πρακτική που ακολουθείται είναι ότι η κατάθεση του κατηγορούμενου σε ποινική υπόθεση κατατίθεται ως τεκμήριο στην πειθαρχική υπόθεση μόνο αν ο κατηγορούμενος την υιοθετήσει με νέα κατάθεση του, αλλά στην υπό εξέταση υπόθεση ο παραπονούμενος κατέγραψε στις 12.7.2009 στην ειδοποίηση καταγγελίας ότι δεν επιθυμεί να προβεί σε κατάθεση και επομένως η κατάθεση του στην ποινική υπόθεση δεν μπορεί να κατατεθεί ως τεκμήριο στην πειθαρχική υπόθεση.

7.4. Στην επιστολή του Αρχηγού Αστυνομίας ημερομηνίας 19.12.2012 αναφέρεται ότι πράγματι στους περί Αστυνομίας (Πειθαρχικούς) Κανονισμούς Κ.Δ.Π. 53/1989 δεν υπάρχει ρητή διάταξη που να ρυθμίζει το θέμα της κατάθεσης στην πειθαρχική διαδικασία των αντιγράφων καταθέσεων που λήφθηκαν από οποιαδήποτε πρόσωπα κατά τη διερεύνηση ποινικής υπόθεσης, πλην της περίπτωσης του μέλους της Αστυνομίας σε βάρος του οποίου διεξάγεται η έρευνα. Αυτό περιλαμβάνεται και στην Ενδιάμεση Απόφαση της Πειθαρχικής Επιτροπής με ημερομηνία 9.1.2013 στην Πειθαρχική Υπόθεση Μόρφου Αρ. 04/2009.

7.5. Το ερώτημα αν μπορούν, πέραν του κατηγορουμένου, κατά αναλογία να υιοθετηθούν και από τους μάρτυρες οι καταθέσεις τους από την ποινική στην πειθαρχική υπόθεση, αφορά την πειθαρχική διαδικασία για την οποία δεν είναι αρμόδιος ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα να αποφασίσει, αλλά αν αποφασίσει η Πειθαρχική Επιτροπή ότι αυτό είναι επιτρεπτό, που στην παρούσα υπόθεση αυτό έπραξε με την Ενδιάμεση Απόφαση της στις 9.1.2013, μπορεί ο παραπονούμενος, αν το επιθυμεί, να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο με αίτηση ακυρώσεως της τελικής εκτελεστής διοικητικής απόφασης βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ή να υποβάλει παράπονο στο Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

8.1. Το θέμα που εξετάζω λόγω αρμοδιότητας είναι αν υπάρχει παραβίαση του Νόμου λόγω κοινοποίησης του ευαίσθητου προσωπικού δεδομένου της ποινικής δίωξης που ασκήθηκε κατά του πιο πάνω μέλους της Αστυνομίας, αλλά τέτοιο θέμα ουσιαστικά δεν εγείρεται αφού υπάρχει πλήρης ταύτιση και στις δύο περιπτώσεις της αρχής διερεύνησης, του κατηγορουμένου και των μαρτύρων, δηλαδή η Αστυνομία δεν μπορεί να κατηγορηθεί ότι κοινοποίησε στην Αστυνομία αυτό το δεδομένο, ούτε μπορεί να κατηγορηθεί η Αστυνομία ότι κοινοποίησε αυτό το δεδομένο στους μάρτυρες που καλεί στην πειθαρχική διαδικασία αφού είναι οι ίδιοι που κλήθηκαν στην ποινική διαδικασία και ήδη το γνωρίζουν. Ο νόμος δεν μπορεί να οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα. Επομένως δεν εντοπίζω οποιαδήποτε παράβαση.

8.2. Επιπλέον παραθέτω τα ακόλουθα πρόσθετα σχόλια για πληρέστερη επεξήγηση της θέσης μου:

8.2.1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι μία οιονεί ποινική διαδικασία. Ο Κανονισμός 23 των περί Αστυνομίας Πειθαρχικών Κανονισμών Κ.Δ.Π. 53/1989 προβλέπει ότι «... κατά την πειθαρχική δίωξη ακολουθείται κατά το δυνατό η ίδια διαδικασία που ακολουθείται στη συνοπτική εκδίκαση ποινικών υποθέσεων».

Ο Κανονισμός 10 συνδέει τις δύο διαδικασίες αφού επιτρέπει, υπό προϋποθέσεις, τη χρήση κατάθεσης μέλους της Αστυνομίας από την ποινική στην πειθαρχική διαδικασία. Ο ερευνητών αξιωματικός επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει για σκοπούς πειθαρχικής διαδικασίας κατάθεση που λήφθηκε προηγουμένως από μέλος της Αστυνομίας αναφορικά με τα ίδια γεγονότα, εφόσον του δώσει την ευκαιρία να προσθέσει, να διορθώσει ή να αφαιρέσει οτιδήποτε με νέα συμπληρωματική κατάθεση του, δηλαδή ο εν λόγω Κανονισμός δεν απαγορεύει τη χρήση των καταθέσεων που έδωσε μέλος της Αστυνομίας σε ποινική διαδικασία αλλά τουναντίον από το λεκτικό φαίνεται ότι την επιτρέπει, διαφορετικά αφού ο Κανονισμός 9 παρέχει τη δυνατότητα στον ερευνητών αξιωματικό για λήψη καταθέσεων δεν θα υπήρχε λόγος/νόημα να ακολουθεί ο Κανονισμός 10, και εν πάση περιπτώσει αντικειμενικά δεν μπορεί ο ερευνητών αξιωματικός να θέσει την κατάθεση ενώπιον κατηγορουμένου, παρέχοντας του τη δυνατότητα να την υιοθετήσει, αν προηγουμένως δεν την έχει στην κατοχή του.

Η συνάφεια στους σκοπούς επεξεργασίας των δεδομένων για ποινική και πειθαρχική δίωξη μέλους της Αστυνομίας καταδεικνύεται από την ομοιότητα των δύο διαδικασιών (απαξίωση συμπεριφοράς-αδίκημα και κατηγορητήριο, τεκμήριο αθωότητας, εξέταση μαρτυρίας, τιμωρία και αποτροπή αν αποδειχθεί ενοχή πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας κλπ) επομένως η μεταγενέστερη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που λήφθηκαν για τους σκοπούς της ποινικής υπόθεσης δεν είναι ασυμβίβαστη με τη μεταγενέστερη επεξεργασία των δεδομένων για σκοπούς πειθαρχικής δίωξης και δεν παραβιάζεται η Αρχή του Σκοπού που τίθεται στο άρθρο 4(1)(β) του Νόμου, αφού και στις δύο περιπτώσεις η εξέταση της υπόθεσης γίνεται για τον ίδιο σκοπό - για λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που περιέχονται στις καταθέσεις αφορά τόσο δεδομένα των ίδιων των μαρτύρων, περιλαμβανομένου του κατηγορουμένου, όσο και τρίτων προσώπων και είναι επιτρεπτή για την εκτέλεση έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον ερευνητή αξιωματικό (άρθρο 5(2)(δ) του Νόμου). Δηλαδή έχω την άποψη ότι στην πειθαρχική υπόθεση ο Ερευνητής Αξιωματικός ως μέλος της Αστυνομικής Δύναμης-Υπεύθυνος Επεξεργασίας επιτρέπεται να παραλάβει από το αρχείο της Αστυνομίας και να μελετήσει το μαρτυρικό υλικό της ποινικής υπόθεσης, δεν μπορεί όμως να το καταθέσει ως τεκμήριο στην πειθαρχική υπόθεση. Μπορεί όμως να λάβει κατάθεση από τον κατηγορούμενο της πειθαρχικής υπόθεσης ότι υιοθετεί την κατάθεση που έδωσε στην ποινική υπόθεση.

8.2.2. Η συμπερίληψη των ποινικών διώξεων στην ερμηνεία του όρου «ευαίσθητα δεδομένα» δεν είναι εναρμονιστική με την Οδηγία 95/46/EK που εκδόθηκε στις 24 Οκτωβρίου 1995, αφού στο άρθρο 8 παράγραφος 1 της εν λόγω Οδηγίας δεν περιλαμβάνονται οι ποινικές διώξεις στην επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων. Αυτός είναι ο λόγος που δεν υπάρχει ρητή διάταξη στο εδάφιο (2) του άρθρου 6 στον εναρμονιστικό Νόμο η οποία να καλύπτει αυτήν την επεξεργασία των δεδομένων που σχετίζονται με ποινικές διώξεις, αφού σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. οι ποινικές διώξεις εμπίπτουν στα απλά δεδομένα και η επεξεργασία τους για σκοπούς πειθαρχικούς καλύπτεται από την πρόνοια της επιτρεπτής επεξεργασίας δεδομένων για την εκτέλεση έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας. Θα μπορούσε βεβαίως να υπάρχει ρητή νομοθετική κάλυψη αυτής της μορφής επεξεργασίας και βάσει του Κυπριακού Νόμου με ενεργοποίηση των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 6 που προβλέπει την έκδοση κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση του Επιτρόπου και για άλλες περιπτώσεις πέραν από εκείνες που αναφέρονται στο εδάφιο (2) για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων όταν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος, όπως η υπό εξέταση περίπτωση.

8.2.3. Όμως κρίνω ότι δεν υπάρχει λόγος για να προβώ σε εισήγηση μου για ενεργοποίηση των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 6 του Νόμου αφού βρίσκεται σε εξέλιξη κοινотική διαδικασία έκδοσης Κανονισμού που θα αντικαταστήσει την Οδηγία 95/46/EK και μίας νέας Οδηγίας που θα ρυθμίζει την επεξεργασία δεδομένων για σκοπούς ποινικών διώξεων και για διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου.

8.2.4. Θεωρώ ότι επιλύει επαρκώς το υπό εξέταση ζήτημα η θέση μου ότι ο νόμος δεν μπορεί να οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα και ότι η ταύτιση υπεύθυνου επεξεργασίας και υποκειμένων των δεδομένων και στις δύο διαδικασίες οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει παράνομη κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων σε μη δικαιούχο άτομο, διαφορετικά υπό τις περιστάσεις που ανέφερα στις δύο πιο πάνω παραγράφους 8.2.2 και 8.2.3. Θα μπορούσα να επικαλεστώ την

εξουσία που μου παρέχει η παράγραφος (ιβ) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 του Νόμου και να διακόψω την εξέταση του παραπόνου.

Γιάννος Δανιηλίδης
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

Ημερομηνία: 13 Μαΐου 2013

ΜΓαπ